

Sprid ljus i mörkret

En kraft för fred i Sydsudan

Att återfå värdighet och framtidstro i Ukraina

Korsord med chans att vinna ljus

Låt oss tända ett ljus för hopp och fred

Som kyrka är vi kallade att vara ett ljus i mörkret. Vår tro bär ett budskap om hopp, rättvisa och fred – ett budskap som världen behöver mer än någonsin. När krig, förtryck och klimatkriser kastar skuggor över människors liv, är det vår uppgift att stå upp för människan och planeten. För vi vet att ljuset alltid övervinner mörkret.

I årets julinsamling uppmanar Act Svenska kyrkan alla att manifesteras hoppet – att tända ett ljus för fred. Ett ljus som lyser för dem som lever i konflikt, fattigdom och rädsla. Ett ljus som säger: Vi ger aldrig upp. Vi står kvar. Vi tror på människovärdet och på en värld där fred är möjlig.

Du kan vara med. Genom att delta i Act Svenska kyrkans digitala ljusständning ger du en gåva samtidigt som du blir del av en global rörelse för fred. Ljuset du tänder är mer än en symbol – det är en handling. Ett uttryck för solidaritet, tro, hopp och kärlek.

Act Svenska kyrkan arbetar sida vid sida med lokala kyrkor och organisationer i Ukraina, Sydsudan, Palestina, Guatemala och på många andra platser. Tillsammans stärker vi människor som bygger fred i sina samhällen, som försvarar mänskliga rättigheter och som ger unga framtidstro. Vi gör det för att vi är kyrka. För att vi är medmänniskor. För att vi tror på en Gud som vill fred och upprättelse för alla.

I Julinsamlingen blir du en del av detta arbete. Ett ljus i mörkret. Ett hopp för världen.

Tänd ett ljus. Ge en gåva. Sprid fred. ■

Erik Lysén
Chef
Act Svenska kyrkan

Foto: Magnus Aronson/Ikon

Pernilla, Ninnie och Maria.

Välkommen till Givarservice – vi svarar på dina frågor

Skicka e-post till
givarservice@svenskakyrkan.se
eller ring oss på telefon 010-181 93 00
helgfri vardag kl 9.00–12.00.

Om Act Svenska kyrkan

Act Svenska kyrkan är Svenska kyrkans internationella bistånds- och utvecklingsverksamhet. Tillsammans med andra kyrkor, organisationer och frivilliga arbetar Act Svenska kyrkan långsiktigt mot fattigdom, förtryck och orättvisor och agerar snabbt vid katastrofer. Tack vare lokala samarbeten är arbetet effektivt och handlingskraftigt.

Act Svenska kyrkan arbetar med långsiktigt utvecklingsarbete, katastrofinsatser och globalt påverkansarbete världen över. Tack vare gåvor kan vi stödja cirka 250 insatser i ett 40-tal länder.

GÖRA SKILLNAD

Ges ut av: Act Svenska kyrkan, Kyrkokansliet, 751 70 Uppsala
Webbplats: svenskakyrkan.se/act | Ansvarig utgivare: Erik Lysén
Redaktör: Sanna Bülow
Redaktion: Josefin Casteryd och Helen Källman
Form: New Normal | Omslagsfoto: Fredrik Bengtsson/Ikon
Artikelnr: SK25351 | Göra skillnad ges ut fyra gånger per år.
Plusgiro 90 01 22-3 | Bankgiro 900-1223 | Swish 900 1223

Få nyheter direkt till din e-post:
svenskakyrkan.se/act/actnyhetsbrev

Följ Act Svenska kyrkan på Facebook:
facebook.com/actsvenskakyrkan

Följ oss på Instagram:
[@act_svenskakyrkan](https://instagram.com/act_svenskakyrkan)

■ I KORTHET

Just nu pågår omkring

200

väpnade konflikter i världen.

En fjärdedel av jordens befolkning lever i konflikt-drabbade områden.

I natt vaknar miljontals människor till ljudet av krig och konflikt

Vi lever alla under samma himmel, men verkligheten ser olika ut.

Krig och konflikt ökar i världen. Antalet demokratier minskar och jämställdheten går bakåt. Fred förutsätter att alla har möjlighet att delta i demokratiska processer och att ingen diskrimineras. Fred

förutsätter att vi ser vår nästa och agerar för gemenskap.

Som kyrka har vi ett särskilt ansvar att alltid verka för fred och att aldrig ge upp hoppet om en helad värld och mänsklighet. Som internationell biståndsaktör och världsvid kyrka har Act Svenska kyrkan unika möjligheter att skapa

förändring. Act Svenska kyrkan arbetar tillsammans med lokala kyrkor, organisationer, människorättsförsvarare och engagerade medmänniskor över hela världen för att öka tillgången till mänskliga rättigheter, bygga tillit och gemenskap samt agera för rättvis och hållbar fred. ■

En kraft för fred i Sydsudan

Loparimoi är en sann förändringskraft i både sitt och andras liv. Efter en tuff uppväxt i flyktingläger och många svåra förluster, leder han i dag arbete för fred och jämställdhet i sitt hemland Sydsudan. Foto: Alexander Öbom /Ikon

"Om vi skadar och utnyttjar Moder jord i dag,

kommer vi själva att få lida för det i morgon."

Loparimoi Peter Mourice

När Loparimoi Peter Mourice var tio år tvingades han fly från sitt hemland. Han miste sin pappa och tvingades bevittna hur hans vänner mördades. Tillsammans med andra barn vandrade han flera dagar för att komma till grannlandet Uganda. Även där, under tiden i flyktinglägret, var livet svårt. Men Loparimoi är en förändringskraft i ordets sanna bemärkelse. I dag har han en högskoleutbildning och lever och verkar i Sydsudan. Under många år har han drivit arbete med genusrättvisa och fredsbyggande tillsammans med Act Svenska kyrkan.

Arbete för ett fredligt och rättvist samhälle

Situationen i Sydsudan är den allvarligaste på många år. Våldet och konflikterna bottnar i många olika orsaker. Fattigdom, destruktiva manlighetsnormer och kamp om landområden till följd av klimatförändringar är några av dem. Loparimoi ser allvarligt på utvecklingen i sitt land men håller bestämt fast vid hoppet.

– Jag vill ha ett fredligt och rättvist samhälle, jag vill att människor ska kunna försörja sig själva, att kvinnor och barn ska vara fria och trygga att röra sig var de vill och jag vill att människor ska förstå att vi måste sluta bruka naturen på ett ohållbart sätt. Om vi skadar och utnyttjar Moder jord i dag, kommer vi själva att få lida för det i morgon.

För kvinnor och barn

Det Loparimoi bevittnat har fått honom att brinna särskilt starkt för kvinnors och barns situation. Det är vanligt att sexuellt våld används som vapen i stridigheter i Sydsudan. Många män lever efter destruktiva normer om vad manlighet är och deras våld mot kvinnor drabbar också barnen.

Barn är även särskilt utsatta under flykt. Det är vanligt att familjemedlemmar skiljs från varandra längs vägen. Ibland tvingas föräldrar skicka iväg

sina barn ensamma när de själva inte klarar en lång vandring. Ett stort antal barn kommer varje år ensamma till gränserna. Loparimoi delar deras erfarenheter. Han vet hur det är att fly som liten. I dag, vid 35-årsålder, är han själv pappa till sju barn. Fem av dem är fosterbarn som mist sina egna föräldrar.

Framsteg som gör skillnad

Loparimoi är ödmjuk inför svårigheterna i sitt arbete, men han ser också många viktiga resultat. Arbetet som han är en del av når väldigt många människor med många olika behov. Verksamheten handlar exempelvis om jordbruksstöd, ökad matsäkerhet, arbete för fred och yrkesutbildningar för unga kvinnor.

– Genom utbildningar om fredsarbete, genom möten och workshoppar både inom och mellan grupper om försoningsprocesser, genom arbete med att väcka medvetenhet och kunskap om genusrättvisa och jämställdhet och om farorna med könsrelaterat våld, har sammandrabbningar i våra områden minskat.

Loparimoi värderar samarbetet med Act Svenska kyrkan och andra internationella aktörer väldigt högt.

– Att arbeta tillsammans med kyrkor är jätteviktigt! Kyrkan kan nå fram till människor med budskap om hopp, försoning och förlåtelse, förspråka positiv attityd och dialog. Vi delar önskan om att öka medmänniskors motståndskraft, säkerhet och trygghet. Vi gör det genom att göra dem själva delaktiga i processen och ta tillvara på människors egen kraft. ■

Läs hela Loparimois berättelse på
blogg.svenskakyrkan.se/act.

Så arbetar Act Svenska kyrkan för fred

I kris och katastrof behövs mod och medmänsklighet. De egenskaperna bär Act Svenska kyrkans kollegor och partnerorganisationer över hela världen. Det gör också många människor som lever i svår utsatthet. Tillsammans skapar vi modiga möten och workshoppar i konflikthantering, där människor från olika grupperingar kan samtala med varandra. Arbetet bidrar till att både förebygga och lösa konflikter. Genom skolor och fritidsaktiviteter där barn och unga med olika bakgrund får vara tillsammans och lära känna varandra, minskar också fördomar och konflikter bland unga. Det stärker hoppet om en fredligare framtid.

Vill du veta mer?

Läs mer om hur Act Svenska kyrkan arbetar för fred och demokrati på svenskakyrkan.se/act.

Foto: Magdalena Vogt/Ikon

Guatemala

Religiösa aktörer spelar en avgörande roll i Guatemala, särskilt där staten är frånvarande. Kyrkorna arbetar med humanitärt stöd och rättshjälp. De är också en stark röst för fred, demokrati och mänskliga rättigheter.

Act Svenska kyrkan stöttar också urfolkens organisationer. Flera av dem ledde kampen för att försvara valresultatet 2023 och säkra en fredlig övergång av makten. Protesterna varade i 106 dagar – en kraftfull påminnelse om hur civilsamhället kan stå emot korrupta krafter.

Foto: Eva Pérez Jernil/Ikon

Kongo

Den svåra konflikten i östra Demokratiska republiken Kongo som pågått i tre decennier, har under året eskalerat och orsakar stort lidande. Act Svenska kyrkan arbetar med akuta insatser så att människor får mat, vatten och skydd.

Tillsammans med lokala samarbetsorganisationer prioriterar vi arbete för fredlig samexistens mellan människor på flykt och de som redan bor i områden dit människor flyr. Act Svenska kyrkan och vår partnerorganisation Regionala kristna rådet manar till fred och respekt för internationella regelverk och fördömer all form av våldsutövning.

Palestina och Israel

Konflikten mellan Palestina och Israel har lång historik med fruktansvärda konsekvenser. Trots det har Act Svenska kyrkans lokala partnerorganisation Rossing Center for Education and Dialog fortsatt arbete med att möjliggöra möten mellan muslimska, kristna och judiska skolelever.

Att våga mötas skapar förutsättningar för att leva tillsammans i ett öppet, tolerant och mångkulturellt samhälle.

Foto: Håvard Bjelland/Kirkens Nødhjelp/Ikon

Pakistan

I Pakistan har kristna länge förföljts och diskriminerats i samhället. Tillsammans med andra minoriteter har de nekats vård och nödhjälp på grund av sin trostillhörighet. Act Svenska kyrkan arbetar med religionsdialog, något som är livsviktigt för att lyckas bemöta fördomar och bygga förståelse och acceptans mellan människor från olika tro.

Vid det kristna studiecentret i Pakistan läser unga både teologi och om mänskliga rättigheter. Det leder till att både synliggöra orättvisor och skapa positiva religionsöverskridande samarbeten.

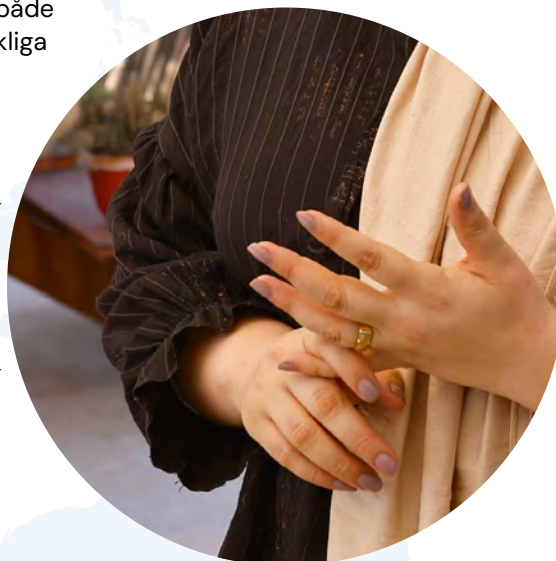

Foto: Alexander Öborn/Ikon

Irak

I många konfliktdrabbade länder vittnar Act Svenska kyrkans partner om en önskan hos yngre generationer att utvecklas, få nya perspektiv och bryta skadliga traditioner och livsmönster.

I Irak arbetar Act Svenska kyrkan tillsammans med organisationen Youth Speak, där unga med olika religiös och etnisk bakgrund får mötas och utveckla sina intressen tillsammans kring exempelvis miljöfrågor, fredsfrågor, idrott och bokcirkel. Detta leder till stor skillnad i de ungas attityder mot varandra och hur deras hopp om framtiden tänds.

Foto: Meethak Al-Khatib/Ikon

"Jag är tacksam att jag får vakna varje morgon. Att prata med min man. Att veta att mina barn är i säkerhet. Att vara med mina katter. Att få leva och älska."

Vira, socialarbetare

Ljus i krigets mörker

När bomberna föll över staden Bakhmut i Ukraina tvingades Vira och hennes man att lämna allt. Sitt hem, sin trygghet – och alla fotografier och minnen. Men mitt i förlusten fann Vira något ovärderligt: kärleken till livet och styrkan i att hjälpa andra.

Vira är 47 år, vinmakare till yrket och numera socialarbetare i Lviv. Hon är en av tusentals människor som tvingats fly sina hem i Ukraina. Viras berättelse är en av många – men den bär på något universellt: en påminnelse om hur snabbt livet kan förändras och betydelsen av att kunna vara någon annans ljus i mörkret.

Fick bara ta med en väska

När Vira och hennes man evakuerades från Bakhmut i april 2022, var det under kaotiska och farliga omständigheter.

– Vi fick bara ta med en väska. Vi valde våra katter och lämnade allt annat, berättar Vira.

Vågarna var bombade, framtiden oviss. Paret tog sig till Dnipro, sedan vidare till Lviv. Där sov de i två dygn efter flera utmattande veckor i skyddsrum utan el, vatten eller värme. Den 5 september 2022 fick de veta att deras hem,

liksom sonens och föräldrarnas, hade förstörts.

– Det värsta var inte att huset förstördes, det var att jag trodde att alla fotografier av min sons bandom var borta, säger Vira.

Men mirakulöst nog räddades familjens fotoalbum av en vän. När bilderna återförenades med familjen blev det en seger – en påminnelse om att även i krigets mörker finns ljusglimtar. De spred bilderna till andra familjer som inte haft samma tur, grät tillsammans, mindes. Och viktigast av allt – de fortsatte leva.

Från flykt till framtidstro

I dag arbetar Vira på ett boende för andra ukrainare som tvingats fly från sina hem. Hon stöttar och hjälper människor som befinner sig i samma situation som hon själv en gång gjorde – utan nätverk, utan resurser, utan riktning. Och hon vet exakt vad som krävs för att börja om.

– Folk säger att jag räddar andra. Men i själva verket räddar jag mig själv, säger Vira med eftertryck.

Act Svenska kyrkan stödjer hundratals mikroprojekt i Ukraina – projekt som det boende som Vira är engagerad i. Genom att stärka lokala initiativ och utbilda människor i att organisera sig skapas en grund för självhjälp och långsiktig återhämtning. Det är ett sätt att ge tillbaka människors värdighet och framtidstro.

– Jag är tacksam att jag får vakna varje morgon. Att prata med min man. Att veta att mina barn är i säkerhet. Att vara med mina katter. Att få leva och älska.

Viras berättelse är en påminnelse om att varje gåva gör skillnad. Att varje krona kan bidra till att någon får en ny chans. Ett nytt hem. Ett nytt liv. Ge en gåva till Act Svenska kyrkans arbete i Ukraina och andra delar av världen. För människor som Vira. För framtiden. Sprid ljus i mörkret! ■

Ett lopp på is och vatten – för barns rätt till ett värdigt liv

Håkan Jonsson är 75 år, pensionerad läkare, maratonlöpare och ambassadör för Act Svenska kyrkan. Här delar han med sig av berättelsen om sitt hittills största äventyr – att springa maraton på Nordpolen.

Jag gillar egentligen inte att springa, men jag gör det för barnen. Jag väljer att springa på extraordinära platser för att samla in pengar och få större uppmärksamhet kring de viktiga frågor jag brinner för.

Resan mot Nordpolen var en fantastisk upplevelse. Med en av världens största och modernaste isbrytare tog vi oss fram och jag fick se både isbjörnar och blåvalar på nära håll. Den 12 juli var vi framme vid den geografiska Nordpolen.

Det kändes lite överkligt – jag var äntligen framme vid mina drömmars mål. Glädjen grumlades dock av att det var plusgrader, ett tydligt tecken på att något är riktigt fel. När mycket snö smälter på intakt is bildas rikligt med vatten – långt ifrån idealiskt underlag för att springa ett maraton.

Tidigt på morgonen den 13 juli, dagen med stort D, skulle det ske. Jag skulle springa ett maraton med målsättningen att ta mig i mål och samla in så mycket pengar som möjligt för barn i världen.

Banan var drygt 800 meter lång och skulle springas 50 varv. Efter cirka 15 kilometer var mina skor helt vattenfyllda och

mina fötter frusna. För att klara resten fick jag, liksom många andra, byta till tunga gummi-stövlar. Återstoden av loppet blev en riktig pärs.

"Jag brukar säga att jag springer för livet. Inte mitt eget liv, utan för att i varje fall några barn ska få möjlighet till ett bättre liv."

Håkan Jonsson

Målgången

När jag äntligen fick besked om att jag förväntades gå i mål vid nästa passage piggnade jag till och tog ut stegen med lite mera spänst. Efter målgången kände jag en fruktansvärd trötthet men också ett lyckorus. Jag hade klarat av att lämna alla 42 kilometer och 195 meter bakom mig.

Tröttheten överväldigade mig. På något konstigt sätt lyckades jag ta mig tillbaka till båten och mitt rum. Jag har aldrig tidigare känt mig så fullständigt tom på energi – eller frusit så mycket. Det är något av det mest fasansfulla och samtidigt

Foto: Privat

mest underbara jag varit med om. Mitt i eländet kände jag ändå en stolthet över mig själv. Jag hade klarat av att fullfölja min svåraste utmaning hittills.

I och med målgången är jag nu stolt medlem av Grand Slam Club, där det i dag finns 184 medlemmar i hela världen – inklusive en 75-årig svensk. Medlemskap får alla som sprungit maraton på samtliga sju kontinenter, inklusive Sydpolen samt North Pole Marathon.

Jag vill verkligen uppmuntra andra att hitta sitt sätt att väcka uppmärksamhet för att rikta ett ljus mot den förändring vi behöver se i världen. Att ge gåvor är ett sätt. Alla gåvor kombinerade med varandra sammanflyter i en livräddande, brusande flod. Tänk vad fantastiskt att få vara en liten del i den brusande floden! ■

Håkan Jonssons målgång på Nordpolen efter nio timmar och 42 195 tunga meter i snö och slask.

Foto: Fredrik Bengtsson/Ikon

Tänd ett ljus för fred

Vi lever alla under samma himmel.
Men för många människor är vardagen
präglad av krig, våld och otrygghet.

Foto: Fredrik Bengtsson/Ikon

Ditt ljus gör skillnad

Genom att tända ett digitalt ljus för fred sprider du ljus i mörkret. Varje ljus som tänds på vår digitala världskarta symboliserar stöd och hopp till människor som lever i utsatthet. Din gåva stärker Act Svenska kyrkans arbete för fred, jämställdhet och mänskliga rättigheter i några av världens mest konfliktdrabbade områden.

Tillsammans sprider vi ljus i mörkret!

Skanna koden med
din mobilkamera för
att tända ett ljus.

